

**UJEDINJENE  
NACIJE**



Međunarodni sud za krivično gonjenje  
osoba odgovornih za teška kršenja  
međunarodnog humanitarnog prava  
počinjena na teritoriji bivše  
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-83-T  
Datum: 9. maj 2008.  
Original: engleski

**PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I**

**U sastavu:** sudija Bakone Justice Moloto, predsjedavajući  
sudija Frederik Harhoff  
sudija Flavia Lattanzi

**Sekretar:** g. Hans Holthuis

**Odluka od:** 9. maja 2008.

**TUŽILAC**

protiv

**RASIMA DELIĆA**

*JAVNO*

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA  
UVRŠTAVANJE DOKUMENATA U SPIS**

**Tužilaštvo:**

g. Daryl A. Mundis  
gđa Laurie Sartorio  
g. Matthias Neuner  
g. Kyle Wood  
g. Aditya Menon

**Obrana:**

gđa Vasvija Vidović  
g. Nicholas David Robson

*Prijevod*

1. Pretresno vijeće I (dalje u tekstu: Pretresno vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje dokumenata u spis", podnesenom javno s dva javna dodatka 11. aprila 2008. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi svoju Odluku.

## I. ARGUMENTI

2. Tužilaštvo u svom Zahtjevu traži da Pretresno vijeće uvrsti u spis osam dokumenata prepiske između Tužilaštva (dalje u tekstu: Tužilaštvo) i nadležnih vlasti Bosne i Hercegovine, kao i Republike Srpske (dalje u tekstu: predloženi dokumenti) u vezi s ekshumacijom leševa osoba navedenih u Dodatku C Optužnice.<sup>1</sup>

3. U prilog svom Zahtjevu tužilaštvo navodi sljedeće:

- a) predloženi dokumenti bili su predmet "Petog zahtjeva tužilaštva za odobrenje da izmijeni svoj spisak dokaznih predmeta" koji je Pretresno vijeće odobrilo 27. novembra 2007. godine. Shodno tome, "odbrana je obaviještena o namjeri tužilaštva da predloži uvrštavanje ovih dokumenata u spis";<sup>2</sup>
- b) Predloženi dokumenti opovrgavaju valjanost i tačnost informacija u vezi s ekshumacijama koje su navedene u dokaznom predmetu 651,<sup>3</sup> koji je uvršten u spis 3. aprila 2008.<sup>4</sup> Uslijed toga, "[predloženi dokumenti] jednostavno ne bi bili relevantni da su prihvaćenu u bilo koje drugo vrijeme";<sup>5</sup>
- c) Svaka eventualna tvrdnja kojom bi odbrana htjela diskreditirati g: Jovičića, oficira za vezu Republike Srpske s Međunarodnim sudom, irelevantna je budući da je on bio samo "posrednik čijim je posredstvom dopis [koji čini dio predloženih dokumenata] upućen Tužilaštvu".<sup>6</sup>

<sup>1</sup> Zahtjev, par. 1, 9, 14.

<sup>2</sup> Zahtjev, par. 6, 9, 11.

<sup>3</sup> Dokazni predmet 651 jeste potpisan i pečatiran dopis koji je Tužilaštvo primilo iz Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i koji sadrži informacije o 49 osoba koje su navodno nestale ili ubijene u septembru 1995. na području Ozrena/Vozuće. U tom dokumentu navodi se da su ekshumirana 24 leša. Dokumentima koje je sada dostavilo tužilaštvo nastoji se dokazati da je ekshumirano samo sedam leševa i da je brojka navedena u dokaznom predmetu 651 posljedica greške koju su načinili službenici bivšeg Ministarstva odbrane Republike Srpske. *Vidi* predložene dokumente, dopis datiran 19. aprila 2007. koji je uputio g. Jovan Spaić iz Sekretarijata za saradnju RS.

<sup>4</sup> Pretresno vijeće napominje da je tužilaštvo pokušalo uvesti predložene dokumente tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka Izeta Karahasanovića 4. aprila 2008., ali ga je Pretresno vijeće pozvalo da svoj Zahtjev podnese u pismenom obliku, T. 8143-8146.

<sup>5</sup> Zahtjev, par. 2, 8, 10, 12.

<sup>6</sup> Zahtjev, par. 13.

*Prijevod*

4. Dana 22. aprila 2008. godine odbrana je dostavila "Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za uvrštavanje dokumenata u spis", s javnim Dodatkom A i povjerljivim Dodatkom B (dalje u tekstu: Odgovor), kojim se protivi zahtjevu ili, alternativno, traži uvrštavanje u spis dva memoranduma – D1072 i D1096 sadržana u dodacima A i B (dalje u tekstu: memorandumi).<sup>7</sup>

5. U prilog svom prigovoru odbrana navodi sljedeće:

- a) Tužilaštvo je obaviješteno o tome da bi se odbrana oslanjala na informacije sadržane u dokaznom predmetu 651, posebno poslije svjedočenja g. Krčmara od 25. i 26. oktobra 2007. godine, kada je odbrana bezuspješno tražila njegovo prihvatanje.<sup>8</sup> Tužilaštvo stoga nije u pravu kada kaže da predloženi dokumenti "jednostavno ne bi bili relevantni da su prihvaćenu u bilo koje drugo vrijeme".<sup>9</sup>
- b) Budući da se informacije sadržane u dokaznom predmetu 651 tiču stvari podobnih za dokazivanje krivice, shodno pravilu 85 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) tužilaštvo je imalo obavezu da prihvatanje predloženih dokumenata zatraži tokom svog dokaznog postupka. Prihvatanje predloženih dokumenata u ovoj fazi nakon što je odbrana okončala izvođenje svojih dokaza, bitno bi štetilo odbrani budući da ona ne bi imala mogućnost da pozove svjedoke koji bi opovrgli ovaj dokaz.<sup>10</sup>
- c) Predloženi dokumenti nemaju dokaznu vrijednost budući da je "ključni dokument među [njima] [bio] dopis datiran 19. aprila 2007. godine koji je uputio g. Jovan Spaić iz Sekretarijata za saradnju RS" konfuzan, nejasan, spekulativan i ima manju težinu od dokaznog predmeta 651.<sup>11</sup>

<sup>7</sup> Odgovor, par. 2, 26.

<sup>8</sup> Pretresno vijeće podsjeća da je odbrana pokušala predložiti uvrštavanje ovog dokumenta u spis u oktobru 2007., posredstvom svjedoka Gorana Krčmara. Međutim, svjedok je ustrajao pri tvrdnji da taj dokument nije nikada vidio, opovrgao njegovu tačnost i valjanost i odbio da ga dalje komentariše. Vijeće je stoga odbilo prihvatiti pomenuti dokument u toj fazi, T. 4592-4600, 4604-4609.

<sup>9</sup> Odgovor, par. 8-9.

<sup>10</sup> Odgovor, par. 10-12. Odbrana takođe citira Žalbno vijeće u predmetu *Tužilac protiv Rasima Delića*, Odluka po interlokutornoj žalbi Rasima Delića na usmenu odluku Pretresnog vijeća o prihvatanju dokaznih predmeta br. 1316 i 1317, predmet br. IT-04-83-AR73.1, 15. april 2008., par. 22, gdje se navodi da se "kada se radi o dokazima koje predlaže tužilac, optuženom [...] mora dati jednaka prilika da ih ospori, što je još važnije ako su dokazi ponudeni nakon okončanja izvođenja dokaza optužbe", Odgovor, par. 13.

<sup>11</sup> Odgovor, par. 15-24.

Prijevod

- d) Memorandume bi trebalo uzeti u obzir prilikom utvrđivanja da li predloženi dokumenti "mogu imati ikakvu dokaznu vrijednost".<sup>12</sup>

## II. MJERODAVNO PRAVO

6. Kao preliminarno pitanje, Pretresno vijeće ima u vidu pravilo 85 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), koje predviđa sljedeće:

- (A) Svaka strana ima pravo da poziva svjedoke i izvodi dokaze. Osim ako Pretresno vijeće u interesu pravde odredi drugačije, dokazi se na suđenju izvode sljedećim redom:

(i) dokazi optužbe;

(ii) dokazi odbrane;

(iii) dokazi optužbe kojima se pobijaju navodi odbrane

[...]

7. Uslijed toga, svaki izuzetak od redosljeda izvođenja dokaza predviđenog gorenavedenim pravilom biće dopušten samo ako Pretresno vijeće zaključi da je to u interesu pravde i da neće nanijeti štetu pravima optuženog.

8. Pravni standard za prihvatanje dokaza neposredno u sudnici utvrđen je u jednoj ranijoj odluci ovog Pretresnog vijeća.<sup>13</sup> Naročito valja podsjetiti da, na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, vijeće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz, uključujući dokaze ponuđene neposredno u sudnici, za koji smatra da ima dokaznu vrijednost.<sup>14</sup> Kad je riječ o dokaznoj vrijednosti, Pretresno vijeće smatra da dokaz mora biti pouzdan da bi imao dokaznu vrijednost, iako je dovoljno da se *prima facie* pokaže njegova pouzdanost.<sup>15</sup> U vezi s traženim pokazivanjem relevantnosti, Pretresno vijeće je u svojoj prethodnoj odluci konstatovalo da "strana podnosilac mora da bude u stanju da pokaže, jasno i konkretno, gde i kako svaki dokument odgovara predmetu".<sup>16</sup>

<sup>12</sup> Odgovor, par. 25.

<sup>13</sup> Odluka po podnesku tužilaštva u vezi s prihvatanjem dokumentarnih dokaza, 16. januar 2008. (dalje u tekstu: Odluka od 16. januara 2008.).

<sup>14</sup> Odluka o 16. januara 2008., par. 7.

<sup>15</sup> Odluka od 16. januara 2008., par. 8; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokumentarnih dokaza, 10. oktobar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milutinović*), par. 10; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka o prihvatanju dokaza, 13. juli 2006., str. 5.

<sup>16</sup> Odluka od 16. januara 2008., par. 9; Odluka u predmetu *Milutinović*, par. 18.

*Prijevod*

### III. DISKUSIJA

9. Pretresno vijeće konstatuje da bi predloženi dokumenti, ako budu prihvaćeni, mogli predstavljati dokaze podobne za dokazivanje krivice. Međutim, Pretresno vijeće napominje da su predloženi dokumenti ponuđeni u svrhu osporavanja valjanosti tačnosti dokumenta koji je postao dokazni predmet 651 kada ga je odbrana predložila tokom izvođenja svojih dokaza. Kao takvi, predloženi dokazni predmeti potpadaju pod kategoriju dokaza koji se obično izvode u fazi pobijanja.<sup>17</sup> Štaviše, Pretresno vijeće se slaže s argumentom tužilaštva da predloženi dokumenti ne bi bili relevantni prije nego što je dokazni predmet 651 postao dio spisa. Shodno tome, Pretresno vijeće smatra da je u interesu pravde da se, ukoliko budu ispunjeni svi uslovi iz pravila 89, predloženi dokumenti prihvate u ovoj fazi.

10. Međutim, Pretresno vijeće takođe napominje da bi prihvatanje predloženih dokumenata u ovoj fazi postupka, nakon što je izvođenje dokaza odbrane okončano, lišilo odbranu mogućnosti da opovrgne ove dokaze i stoga ne bi bilo u skladu s pravima optuženog na pravično suđenje.<sup>18</sup> Ipak, Pretresno vijeće konstatuje da bi uvrštavanje u spis memoranduma koje je predložila odbrana bilo dovoljno rješenje u ovoj situaciji.

11. Pretresno vijeće napominje da se prigovori koje je uložila odbrana tvrdeći da su predloženi dokazni predmeti konfuzni i da neki od njih imaju manju težinu od dokaznog predmeta 651 ne odnose na pitanje njihove dokazne vrijednosti, kako to tvrdi odbrana, nego na pitanje težine koju im treba pridati Pretresno vijeće.

12. Pretresno vijeće konstatuje da predloženi dokumenti koje je ponudilo tužilaštvo i memorandumi koje je ponudila odbrana ispunjavaju uslove predviđene pravilom 89 Pravilnika jer su relevantni i imaju dokaznu vrijednost. Štaviše, Pretresno vijeće se uvjerilo da su strane u postupku pokazale kako se predloženi dokumenti i memorandumi uklapaju u njihove teze.

---

<sup>17</sup> *Vidi Tužilac protiv Delalića i drugih*, predmet br. IT-96-21-A, Drugostepena presuda, 20. februar 2001., par. 273.

<sup>18</sup> *Vidi Tužilac protiv Rasima Delića*, Odluka po interlokutornoj žalbi Rasima Delića na usmenu odluku Pretresnog vijeća o prihvatanju dokaznih predmeta br. 1316 i 1317, predmet br. IT-04-83-AR73.1, 15. april 2008., par. 22.

*Prijevod***IV. DISPOZITIV**

13. Iz gorenavedenih razloga, i na osnovu članova 20, 21 i 22 Statuta Međunarodnog suda i pravila 54 i 89 Pravilnika, Pretresno vijeće ovim

**ODOBRAVA** Zahtjev;

**ODLUČUJE** da se predloženi dokazi uvrste u spis za potrebe osporavanja valjanosti i tačnosti informacija sadržanih u dokaznom predmetu 651;

**ODLUČUJE** da se memorandumi uvrste u spis;

**ODLUČUJE** da se Memorandum priložen Odgovoru kao Dodatak B uvrsti u spis kao zapečaćen;

**TRAŽI** od Sekretarijata da dodijeli jedan zajednički broj dokaznog predmeta svim predloženim dokumentima i memorandumu koji je priložen Odgovoru kao Dodatak A; i

**TRAŽI** od Sekretarijata da dodijeli zaseban broj dokaznog predmeta Memorandumu koji je priložen Odgovoru kao Dodatak B.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/  
sudija Bakone Justice Moloto,  
predsedavajući

Dana 9. maja 2008.

U Haagu,

Nizozemska

**[pečat Međunarodnog suda]**